

INFORMAČNÝ PORADCA

Tento informačný poradca je určený prijímateľom sociálnej služby, ich rodinným príslušníkom a všetkým záujemcom o poskytovanie sociálnej služby v našom zariadení pre seniorov (ďalej len v zariadení). Ide o malú pomôcku, ktorá Vám pomôže zodpovedať na mnohé Vaše otázky týkajúceho sa pobytu seniorov v prostredí ich nového domova.

*Všetky podrobné informácie a podmienky - týkajúce sa života prijímateľov sociálnej služby, vrátane telefonických kontaktov nájdete aj na našej webovej stránke www.zpskrizovany.sk

*Návštevné hodiny pre prijímateľov sociálnej služby (ďalej len prijímateľov) - sú upravené najmä, z dôvodu častých respiračných ochorení seniorov po COVID – 19 a tiež preto, že zariadenie nemá svoju vrátnicu s informátorom a brána zariadenia, z dôvodu bezpečnosti klientov musí byť uzatvorená. Podrobnosti nájdete na našej webovej stránke, v položke „Oznamy klientom a príbuzným“.

*Pohyb prijímateľov mimo zariadenia - je neobmedzený, ak netrpia stareckou demenciou alebo inou závažnou diagnózou, ktorá by mohla spôsobiť, že sa do zariadenia nedokážu sami vrátiť.

*Stránkové dni – má zariadenie počas pracovných dní neobmedzene, okrem obedňajšej prestávky v čase od 12:00 – 12:30 hod.

*Čas podávania stravy - raňajky od 7:30 – 8:00 hod. (pri raňajkách je prijímateľom odovzdaná aj desiata), Obed je od 11:30 – 12:00 hod., olovrant od 14.30 - 15.00 hod., večera je od 17:00 – 17:30 hod. Druhá večera pre diabetikov je od 19.30 – 20,00 hod.

*Množstvo šatstva - je potrebné prispôbiť kapacite skrine, ktorú má prijímateľ k dispozícii, veci dopĺňať priebežne, podľa potreby, ale vždy prostredníctvom službukonajúceho personálu (vedúcej opatrovateľského úseku), aby boli prinesené veci riadne zaznamenané v osobnej evidencii prijímateľa a zreteľne označené kompetentným pracovníkom zariadenia.

*Dbať na označenie nových vecí – hlavne dodatočne prinesených vecí, v prípade ich neoznačenia nemožno zaručiť návratnosť vecí k prijímateľovi. Prinesené veci by mali byť v igelitovej taške označené s menom prijímateľa na tejto taške. Treba ich nechať len u vedúcej opatrovateľského úseku (p. Nerádovej), alebo jej zástupkyne (p. Pisárikovej) oni následne zabezpečia označenie, a zaevidovanie prinesených vecí. Uvedené sa netýka prinesených potravín pre prijímateľa.

*Úhrada za sociálnu službu v zariadení sa platí po nástupe prijímateľa do zariadenia, a to alikvotná časť mesačnej úhrady prevodom, jednorazovým príkazom v príslušnej banke na číslo účtu zariadenia do konca príslušného mesiaca. Ďalšie úhrady možno platiť prevodom – trvalý príkaz, alebo zasielaním dôchodku prijímateľa na účet zariadenia. Nie je podmienkou, aby bol dôchodok prijímateľa zasielaný na účet zariadenia pre seniorov.

*Výška úhrady za sociálnu službu – je stanovená v zmysle zákona o sociálnych službách (u racionálnej stravy za 30 dní) a (u diabetickej stravy za 30 dní) v zmysle platného VZN a jeho doplnku, schválených Obecným zastupiteľstvom v Križovanoch nad Dudváhom. Úprava výšky úhrady sa vykonáva zväčša jedenkrát ročne, ak sa zásadne nezmenia skutočnosti na aktuálnu zmenu.

*Výška platby - je určená podľa druhu odoberanej stravy (u racionálnej, šetriacej, neslanej za 30 dní, a u diabetickej za 30 dní, ak má mesiac 31 dní tento deň sa vždy dopočítava do platby).

*Druh poberanej stravy - o diéte rozhoduje výlučne lekár na základe zdravotného stavu prijímateľa (pripomienky je možné konzultovať výlučne s vedúcou opatrovateľského úseku zariadenia a príslušným všeobecným lekárom - podotýkame, že hlavne s lekárom).

*Strava sa podáva denne a to - raňajky, desiata, obed, olovrant a večera a diabetikom sa podáva aj II. večera.

*Odhlásenie zo stravy - minimálne jeden, až dva dni vopred pred plánovanou dovolenkou oznámiť to treba vedúcej opatrovateľského úseku alebo vedúcej stravovacej prevádzky, z dôvodu normovania stravy.

*Stravovacia prevádzka – zariadenie má svoju vlastnú kuchyňu na prípravu jedál. Hneď vedľa kuchyne sa nachádza jedáleň pre prijímateľov a zamestnancov zariadenia.

*Zákaz vynášania inventáru z jedálne – napr. šálky, poháre, taniere, príbory, stoličky, obrusy a iné...

*Zákaz fajčenia – okrem priestorov na to určených.

*Vrátenie peňazí za neodobranú stravu - ak je prijímateľ riadne odhlásený zo stravy, prípadne je hospitalizovaný, peniaze za neodobranú stravu sa prijímateľovi vrátia, podľa počtu dní odhlásenia zo stravy. Suma sa mu buď odpočíta pri platbe alebo sa mu peniaze vrátia v hotovosti pri výplate dôchodku. V prípade, že sa prijímateľ neodhlási zo stravy, peniaze mu nebudú vrátené.

*Zmluva o poskytovaní sociálnej služby - sa uzatvára vždy dobrovoľne, písomne a to na dobu neurčitú alebo na dobu určitú, vždy na základe vzájomnej dohody so zariadením. Prijímateľ je vždy o podmienkach zmluvy podrobne informovaný v prítomnosti svedkov jemu zrozumiteľnou formou, bez nátlaku. Zmluvu občan – žiadateľ podpisuje vždy dobrovoľne a jej podpísanie si môže kedykoľvek rozmyslieť.

*Prijímateľ si sám dobrovoľne zvolí svojho dôverníka, z okruhu svojich príbuzných, alebo známych, ktorý mu pomáha v jeho dôležitých životných situáciách a rozhodnutiach, alebo pri komunikácii s personálom zariadenia.

*Ukončenie zmluvy - môže byť na vlastnú žiadosť prijímateľa, vždy písomne. Výpovedná lehota môže byť najviac 30 dní, bez zbytočných prietahov. Ak, by chcel prijímateľ ukončiť zmluvu skôr, spíše sa dohoda alebo zmluva o ukončení poskytovania sociálnej služby. Podrobné podmienky uzatvárania zmlúv, dodatkov, či ukončenie zmluvy a tiež záverečné zúčtovanie upravuje zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov.

*Sťažnosti – na prízemí pri vstupe do obytnej časti budovy je na stene umiestnená schránka „na podnety a návrhy“, kde môže prijímateľ vložiť svoju pripomienku alebo sťažnosť, ktorú môže podať okrem iného aj osobne alebo písomne u príslušnej vedúcej, či riaditeľky zariadenia. Zariadenie sa podnetom, aj s anonymným vždy podrobne zaoberá. Všetky pripomienky a podnety sú pre zariadenie prínosom pre zlepšenie kvality poskytovaných sociálnych služieb a preto k nim zariadenie pristupuje s rešpektom a zodpovedne.

* O trvalý pobyt v zariadení - môže prijímateľ požiadať písomne.

*Ponechanie hotovosti prijímateľovi – doporučujeme nenechávať prijímateľovi vyššiu sumu peňazí, maximálne 20 €, z dôvodu prípadnej straty. Cenné veci, doklady a peniaze je možné na základe písomnej zmluvy o úschove, uschovať v zariadení na písomné požiadanie. Väčšia finančná suma sa uschováva na písomné požiadanie na základe zmluvy na bankovom účte zariadenia.

*Doprovod na vyšetrenie – zabezpečuje zariadenie alebo rodinní príslušníci.

*Návšteva všeobecného lekára - v zariadení sa realizuje minimálne raz do týždňa a prípadne, podľa potreby prijímateľa. Návštevy u odborných lekárov ordinuje všeobecný lekár.

*Plienky - každý prijímateľ, ktorý plienky potrebuje obdrží mesačne presný počet plienok, podľa jeho poukazu, ako mu ich predpísal lekár.

*Objednávanie na vyšetrenie a tiež sanitky - zabezpečuje opatrovateľský úsek zariadenia po konzultácii s lekárom.

*Signalizačné zariadenie tzv. „pacient/sestra“ - je určené na privolanie pomoci. Je zabudované na každej izbe priamo pri posteli každého prijímateľa tak, aby si mohol v prípade núdze kedykoľvek privolať službukonajúci opatrovateľský personál.

*Izby - sú zväčša dvojlôžkové s elektrickými polohovacími posteľami. Nový prijímateľ je umiestnený podľa pohlavia a aktuálneho zdravotného stavu na voľné lôžko v príslušnej izbe, ktorú mu určí podľa poradia vedúca opatrovateľského úseku. Nie je možné s kapacitných dôvodov si nárokovať ubytovanie na konkrétnej izbe s konkrétnou osobou. Zariadenie sa snaží vychádzať prijímateľom v ústrety a ak to okolnosti dovoľujú je vypočítané vždy želanie prijímateľa.

*TV prijímače - je možné mať na všetkých izbách. Prijímateľ má možnosť si priniesť svoj TV prijímač, po splnení podmienok daných zariadením. Staré typy televízorov nie je možné do zariadenia prinášať, z dôvodu pripojenia a zabezpečenia kvalitného signálu.

*Prijem televíznych kanálov - ak televízor nemá zabudovaný HD systém, DVB-T prijímač set - top box nie je možné ho v zariadení nainštalovať. Skôr, ako TV do zariadenia prinesie, poraďte sa prosím, vopred s kompetentným personálom zariadenia, aby ste TV zbytočne do zariadenia nenosili s tým, že Vám bude vrátený. V zariadení preferujeme určitý typ držiakov na stenu pre umiestnenie TV, aby sa steny k vôli rôznym držiakom nemuseli vrtať. Aby bolo možné TV na izbe prijímateľa umiestniť a nainštalovať musí byť vždy vopred daný súhlas zariadenia. Prijímateľ, ani jeho príbuzný nesmú televízor sami zapájať a inštalovať na izbe. Staré typy televízorov nie je povolené nosiť do zariadenia. Budú príbuzným bezodkladne vrátené.

*Vrútenie do stien, prípadne pribíjanie rôznych klinčekov - na zavesenie nie je povolené prijímateľom, ani ich príbuzným. Na tieto služby má zariadenie určených svojich zamestnancov.

*Revízia elektrospotrebičov - sa vykonáva jedenkrát ročne. Prijímateľ je povinný každý elektrospotrebič dať riadne v zariadení zaevidovať, aby mohol byť skontrolovaný zodpovednou odborne spôsobilou osobou, z dôvodu bezpečnosti a nespôsobenía požiaru. Nepreverený a nezaevidovaný elektrospotrebič nesmie mať prijímateľ vo svojej úschove v zariadení a už vôbec ho nesmie používať.

*Zákaz prenášania nábytku - v zariadení nie je dovolené prenášať nábytok z izby do izby, prípadne do izby z iného priestoru, požiadavku ohľadom nábytku treba konzultovať vždy s vedúcou opatrovateľského úseku alebo vedúcou ekonomicko-prevádzkového úseku.

*Zákaz prinášania nábytku z domáceho prostredia – z dôvodu bezpečnosti a obmedzených priestorov v zariadení.

*Ochrana pred požiarom - v zariadení sa nachádza zariadenie elektrickej požiarnej signalizácie (EPS) a požiarne rozhlas (PR), ktoré ohlasujú prípadný požiar na konkrétnom mieste v budove. Každoročne je v zariadení za prítomnosti odborne spôsobilej osoby vykonávaný nácvik požiarneho cvičenia so všetkými zamestnancami a obyvateľmi zariadenia, aby sa tak predišlo možným tragédiám. Núdzové východy sa nachádzajú na každom podlaží obytnej budovy a je z nich prístup k vonkajšiemu núdzovému schodisku.

- ***Výtah** – je možné sa ním dostať priamo von z budovy a späť na oddelenie.
- ***Schodiskové plošiny pre imobilných** - sa nachádzajú na jednotlivých medziposchodiach obytnej budovy. Obsluhovať ich smie len personál.
- ***Používať variče, sviečky a iné horľavé predmety** - je v zariadení zakázané. Protipožiarne snímače sú veľmi citlivé spôsobia okamžité spustenie alarmu a vonkajšej sirény smerom von do obce, čo môže byť spoplatnené pokutou od záchranárskych zložiek štátu.
- ***Lieky** - podľa predpisu lekára sa objednávajú prostredníctvom vedúcej opatrovateľského úseku. Suma za lieky nie je zahrnutá v úhrade za sociálnu službu. Platba za lieky sa realizuje vkladom na depozitný účet zariadenia.
- ***Hygienické potreby** - (ošetrovanie kože – peny, krémy, oleje, bežné hygienické potreby – šampón, mydlo, toaletný papier) zakupujú zväčša rodinní príslušníci, rovnako aj plienky nad rámec spotreby predpísaných plienok dokupujú rodinní príslušníci).
- ***Pedikúra a strihanie vlasov** - (objednávanie) zabezpečuje zariadenie alebo rodinní príslušníci s tým, že platbu za služby si hradí každý prijímateľ sám vo svojej réžii.
- ***Voľno-časové aktivity prijímateľom** - zabezpečujú inštruktori sociálnej rehabilitácie. Foto s realizovaných aktivít sa nachádza na webovej stránke zariadenia. V areály vonkajšieho zariadenia je oddychová zóna v dvoch altánkoch, pri fontáne s lavičkami, alebo pri vysvätenej Lurdskej jaskynke. Všetko sa to nachádza v prostredí pomerne veľkej záhrady plnej zelene, priamo v areály zariadenia.
- ***Knihovňa** – je dostupná a prístupná pre všetkých prijímateľov, nakoľko sa nachádza v bezbariérových priestoroch budovy zariadenia. V ponuke je veľké množstvo kníh rôzneho žánru.
- ***Automat** - na kávu, teplé nápoje, tiež automat s rôznym druhom minerálok, či limonád a sladkostí je v ponuke pre prijímateľov a ich príbuzných, priamo pri vstupe do budovy.

Ďakujeme Vám za Váš záujem a všetky potrebné informácie, ktoré Vás zaujímajú nájdete spolu s fotodokumentáciou na našej webovej stránke www.zpskrizovany.sk

Aké možnosti má slovenský senior, ak zo svojho príjmu nedokáže zaplatiť zariadenie pre seniorov (domov dôchodcov)

Ak ste senior a dosiahli ste dôchodcovský vek a cítite, že sa už o seba nedokážete postarať a preto potrebujete pomoc inej osoby, ale Váš starobný dôchodok je nepostačujúci na zaplatenie mesačnej úhrady v zariadení sociálnych služieb a iný príjem nemáte, mali by ste vedieť, že *Vaše deti sú povinné zo zákona Vám na zariadenie pre seniorov (domov dôchodcov) doplácať*.

Prvým krokom pri výbere vhodného zariadenia je včasná úvaha. Seniori by mali zhodnotiť stav svojej rodiny a zvážiť, či sa ich deti budú môcť o nich postarať v ich starobe. Ak je rodina funkčná a ochotná pomáhať, môže senior zostať doma s pomocou opatrovateľskej služby. Na opatrovanie štát ponúka príspevok. No ak to nie je možné alebo ak je senior už imobilný, bude potrebovať zariadenie, kde sa o neho postarajú. Odporúča sa podať žiadosť čo najskôr, pretože čakacia doba môže byť dlhá.

Kedy je teda ten správny čas začať uvažovať o zariadení pre seniorov ? Je to individuálna otázka, ktorá závisí od konkrétnej situácie. Dôležité je zohľadniť zdravotný stav seniora a schopnosť rodiny poskytnúť starostlivosť. Niektorí klienti podávajú žiadosť podľa zdravotného stavu a môžu sa rozhodnúť podať žiadosť až o niekoľko rokov neskôr, podľa toho, ako sa ich zdravotný stav vyvíja. Dôležité je vedieť, že klient je prijatý až vtedy, keď je voľné miesto.

Samotný senior nedostane pomoc od štátu, platí svojím príjmom, teda dôchodkom, ak mu dôchodok nestačí na zaplatenie úhrady, deti sú povinné v zmysle zákona o rodine doplácať na rodiča.

Vyživovaciú povinnosť detí k rodičom upravuje zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa § 66: „Deti, ktoré sú schopné samy sa živiť, sú povinné zabezpečiť svojim rodičom primeranú výživu, ak to potrebujú.“

Podľa § 67 ods. 1: „Každé dieťa plní vyživovaciú povinnosť voči rodičom v takom rozsahu, aký zodpovedá pomeru jeho schopností, možností a majetkových pomerov k schopnostiam, možnostiam a k majetkovým pomerom ostatných detí.“

Na samotné zariadenie prispieva štát cez MPSVR SR, na každého klienta podľa stupňa odkázanosti a na počet kapacity. Plus môže prispievať obec/mesto, ak je zariadenie rozpočtová organizácia. *Klient si môže vybaviť na úrade práce príspevok na taxi*, ostatné príspevky nedostáva, pretože už poberá jednu sociálnu službu. Ak klient nemá rodinu a nemá dostatok príjmu na zaplatenie úhrady, vzniká mu nedoplatok, ktorý sa v prípade úmrtia rieši v dedičskom konaní.

Aké podmienky musia seniori splňať, aby sa mohli dostať do zariadenia pre seniorov ? Samotný proces sa začína na sociálnom oddelení obce/mesta, kde má senior trvalý pobyt. Je potrebné mať priznaný aspoň IV., V. alebo VI. stupeň odkázanosti na sociálnu službu a splniť dôchodkový vek. Ďalej je nutné vyplniť potrebné formuláre v samotnom zariadení a čakať na voľné miesto.

Dôchodcovia však nedostávajú priamu pomoc od štátu, ale platia za svoje ubytovanie a služby zo svojich príjmov, vrátane dôchodku. Ak dôchodok nestačí na úhradu nákladov, zákon ukladá povinnosť deťom finančne prispievať na rodiča. Štát prispieva na zariadenie prostredníctvom

Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, a to podľa stupňa odkázanosti a kapacity zariadenia. Obce/mestá tiež môžu prispievať, ak je zariadenie verejnou inštitúciou.

V zariadeniach majú seniori príležitosť nájsť spoločnosť rovesníkov a zúčastňovať sa na rôznych aktivitách. Tieto môžu zahŕňať tréning pamäti, cvičenie, kultúrne a umelecké aktivity, výlety a mnoho ďalších. Okrem toho majú k dispozícii opatrovateľskú a rehabilitačnú sociálnu starostlivosť, sociálne poradenstvo a iné služby. Dôležité je, že všetky aktivity sú dobrovoľné a klient si môže vybrať to, čo mu najviac vyhovuje.

Ceny za ubytovanie v zariadeniach pre seniorov sa líšia podľa toho, či ide o verejného alebo neverejného poskytovateľa sociálnych služieb. U neverejných poskytovateľov môžu byť ceny výrazne vyššie, často okolo 1 000 až 1 500 eur, možno i viac. Verejné zariadenia sa pohybujú v cenovom rozpätí okolo cca 600 eur a viac. Samozrejme, konečná cena závisí od finančnej situácie klienta a toho, čo si môže dovoliť.

Ako nájsť zariadenie pre seniorov ?

Dnes sa domov dôchodcov nazýva „ZARIADENIE PRE SENIOROV“, ktoré je zakotvené v zmysle zákona o sociálnych službách, teda už nie domov dôchodcov. Nájsť si takéto zariadenie môžu občania podľa toho, kde by chceli dožiť v starobe – napríklad v lokalite, kde bývali doteraz, blízko detí a podobne. Hľadať môžu na internete oni alebo deti, môžu mať informácie od známych, pýtať sa v obciach/mestách na sociálnych oddeleniach alebo priamo v niektorých zariadeniach.

Kedy by mali seniori začať hľadať zariadenie sociálnych služieb ? Na to je zložitá odpoveď, lebo ide vždy o individuálnu situáciu. A to najmä v tom prípade, ak má občan rodinu funkčnú respektíve nefunkčnú, či sa dokáže ak má deti postarať a hlavne dokedy, keď je už imobilný. Ak si vie, ešte občan sám vybaviť zariadenie pre seniorov alebo opatrovateľskú službu je to dobre, horšie je to, ak z akýchkoľvek dôvodov to už nedokáže a nemá deti, vtedy je zase iná situácia. Občan môže prísť do zariadenia aj sám, keď je už odkázaný na rodinu, ale deti pracujú. Určite by mal senior včas rozmyšľať, ako chce stráviť starobu, a včas si podať žiadosť do zariadenia. V hlavnom meste SR, v Bratislave existujú aj také zariadenia, ktoré majú garsónky, kde môže klient bývať a je samostatný tak, ako v bytovke. Žiaľ nie vo všetkých obciach/mestách sú takéto možnosti realitou.

Samotné zariadenia pre seniorov prostredníctvom svojich zamestnancov radia seniorom a ich rodinným príslušníkom včas si podať žiadosť do zariadenia, pretože čakateľov pribúda. Ak má senior možnosť čo najdlhšie zostať doma v prirodzenom prostredí, popri prípade s pomocou opatrovateľky a detí, vtedy odporúčajú zostať čo najdlhšie doma. Podať si však žiadosť do zariadenia vopred senior môže vždy a nemusí hneď nastúpiť, môže nástup odkladať aj 2–3 roky, podľa zdravotného stavu. Klient je prijatý len keď je voľné miesto v zariadení.

Stupeň odkázanosti na pomoc inej osoby, ktorým sa určuje rozsah odkázanosti v hodinách za deň:

- I. stupeň – 0 hodín
- II. stupeň – 2–4 hodiny
- III. stupeň – 4–6 hodín
- IV. stupeň – 6–8 hodín
- V. stupeň – 8–12 hodín
- VI. stupeň – 12 a viac hodín.